

Sygn. akt: I. Ns. 30/11

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2012 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I. Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Kluczyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Edyta Orchowska

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2012 r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z wniosku E. S. (1)

z udziałem Z. S., S. S. (1), J. S. (1)

H. W., R. J., R. J. (1), S. S. (1)

M. P., D. J., B. G., H. R. (1)

o stwierdzenie nabycia spadku po F. M.

po s t a n a w i a:

1. Stwierdzić, że spadek po F. M. zmarłej 30 stycznia 2010 roku w miejscowości P. , ostatnio stale tam zamieszkałej na podstawie ustawy nabyli : siostrzeniec R. J. (1), siostrzenica R. J. (2) – po 1/5 części każdy z nich, bratankowie : Z. S., S. S. (1), J. S. (1), E. S. (1), D. J., B. G. – po 1/15 części każdy z nich, oraz bratankowie : M. P., H. W., H. R. (2), S. S. (1) – po 1/20 części każdy z nich.
2. Orzec, iż zainteresowani ponoszą koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns. 30/11

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. S. (1) wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po siostrze swego ojca – F. M., zmarłej 30 stycznia 2012 roku. Podała, iż podstawą dziedziczenia jest testament ustny, w którym F. M. powołała ona do dziedziczenia E. S. (1), S. S. (1), M. P. i Z. S.; z uwagi na fakt, iż Z. S. był również świadkiem testamentu, postanowienia przysparzające korzyści tej osobie są nieważne, stąd skutecznie powołani zostali E. S. (2) S. i M. P..

Uczestnicy postępowania R. J. (2), R. A. J., M. P. przychylił się do wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej na podstawie testamentu ustnego, zaś pozostali uczestnicy postępowania wnieśli o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie ustawy, kwestionując ważność i skuteczność testamentu ustnego;

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

Stosownie do treści art. 926 § 1 kc, powołanie do spadku wynika z ustawy lub testamentu; dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy, albo gdy żadna z osób, które powołał nie chce lub nie może być spadkobiercą.

W pierwszej kolejności zatem Sąd władny był ustalić czy doszło do ważnego i skutecznego rozrządzenia testamentowego w postaci testamentu ustnego.

Wskazać należy, iż Kodeks Cywilny przewiduje rygorystyczne przesłanki dla ważności testamentu ustnego oraz stwierdzenia jego treści. Przede wszystkim istnieć musi obawa rychłej śmierci spadkodawcy lub też okoliczności, dla których zachowanie zwykłej formy testamentu było niemożliwe lub bardzo utrudnione. W niniejszej sprawie wnioskodawczyni powoływała się na pierwszą z powyższych przesłanek. F. M. była obłożnie chora, w przeddzień sporządzenia testamentu czuła się bardzo źle, jej stan zdrowia uległ znacznemu pogorszeniu. Okoliczności powyższej nie kwestionowano w toku postępowania; Przechodząc zatem do omówienia i oceny kolejnej przesłanki ważności testamentu ustnego stwierdzić należy, iż nie została ona zachowana. Otóż zgodnie z treścią art. 952 § 1 kc ostatnia wola musi być oświadczona ustnie w obecności jednoczesnej co najmniej trzech świadków.

Z akt postępowania o sygn. I Ns. 658/10 wynika, iż podczas rozrządzenia testamentowego ustnego F. M. obecne były trzy osoby : B. Z., K. Z. oraz Z. S.; wolą zaś spadkodawczyni było, aby cały jej majątek przypadł w równych częściach E. S. (1), M. P., Z. J. S. i S. S. (1).

Przesłanką ważności testamentu ustnego ma być sytuacja, w której oświadczenie testatora musi być złożone w obecności co najmniej trzech świadków (art. 952 § 1 kc). Świadkiem natomiast może być każda osoba fizyczna nie wyłączona na podstawie art. 956 kc i 957 kc.; z powyższego wynika, iż Z. S. - jako powołany do dziedziczenia - nie mógł być świadkiem testamentu.

Wbrew jednak twierdzeniom wnioskodawczyni obecność przy sporządzeniu testamentu Z. S. nie czyni nieważnym tylko postanowienia przysparzającego jemu korzyści testamentowych, lecz w ocenie Sądu, skutkiem obecności tegoż jest nieważność całego testamentu, gdyż w wyniku wyłączenia Z. S. od roli świadka, liczba świadków niezbędnych do sporządzenia testamentu ustnego zmniejszyła się poniżej wymaganej ustawowo liczby trzech. (por postanowienie SN z dnia 28.06.1976r., III CRN 101/76, LEX 7834, postanowienie SN z dnia 14.07.2005r. III CK 688/04, LEX nr 380963, orz. Sn z dnia 26.04.2002r. III CZP 22/02 OSNC 2003/2/19);

Już z powyższych względów Sąd uznał, iż nie doszło do ważnego oświadczenia woli spadkodawczyni, mającego formę testamentu ustnego.

W takiej sytuacji porządek dziedziczenia po zmarłej dnia 30 stycznia 2010 roku F. M. wyznacza ustawa. Z zapewnienia uczestnika postępowania J. S. (1) (k. 205) wynika, iż spadkodawczyni zmarła jako bezdzietna wdowa. Nie miała dzieci. Jako spadkobierców ustawowych pozostawiła po sobie dzieci swego rodzeństwa tj:

- brata J. S. (3) , który zmarł w 1999 roku i pozostawił po sobie 3 dzieci: E. S. (3), D. J. i B. G.;
- brata J. S. (4) , który zmarł w 1982 roku i pozostawił po sobie 4 dzieci: M. P., H. W., H. R. (1) i S. S. (1);
- brata T. S. , który zmarł w 1983 roku i pozostawił po sobie dzieci Z. S., S. S. (1) i J. S. (1);
- brata A. W. , który zmarł w 1992 roku i pozostawił po sobie córkę R. T. J.;
- siostrę M. J., która zmarła w 2001 roku i pozostawiła po sobie syna R. J. (1).

(dowód zapewnienie spadkowe k. 205, , akty stanu cywilnego k. 8,9,11,12,24,25,36,40,43,44,78,86,97-106).

Wyrazem powyższych rozważań jest pkt I postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 kpc.

...